

LAUDATIO Jordi Montaña Matosas, vicepresident I de la Xarxa Vives d'Universitats

El Consell General de rectors i rectores de la Xarxa Vives d'Universitats va aprovar atorgar la Medalla d'Honor a l'arquitecta Carme Pinós. Concedir una menció a una persona certament l'honora però no és menys cert que també la persona honora a la institució que la dona. Aquest és el cas de la Carme Pinós.

Carme té una extensa obra d'arquitectura de la qual voldria destacar sols algunes de les obres recents més remarcables com els edificis d'oficines Cube I i Cube II a Guadalajara, Mèxic; l'edifici de Departaments de la Universitat d'Econòmiques de Viena, el Caixafòrum de Saragossa, la Delegació Territorial de Terres de l'Ebre a Tortosa, l'Estació del Metro de la L9 Zona Universitària, i darrerament, la reforma del conjunt de la plaça de la Gardunya a Barcelona amb el nou edifici de l'Escola Massana i la façana posterior del mercat de la Boqueria.

Com apunta Daniela Colafranceschi al seu llibre *Carme Pinós – Arquitecturas*: “l'arquitecta, amb una incansable curiositat i interès, s'alimenta del fenomen de la vida, de la dimensió quotidiana de l'ésser, de la condició cultural contemporània a partir d'una ètica i una visió del món que fan que l'arquitectura sigui l'element detonador de les relacions entre les persones, i entre aquestes i el territori que habiten. Les seves architectures es distingeixen per ser noves, fresques, lliures de referències sufocants i amarades d'un profund sentit de pertinença al lloc, a les persones i a l'arquitecte.”

Ella mateixa en els pensaments que l'acompanyen en el llibre citat explica com es manifesta la seva filosofia de l'arquitectura: “fem arquitectura de la mateixa manera que interpretem el món. Adaptem un ordre de valors i principis; com s'anteposen uns respecte d'altres és el que delimita i marca la nostra idea d'espai, fins i tot la nostra actitud plàstica”. Sobre la poètica diu: “m'esforço en donar a l'arquitectura un valor poètic i intento buscar-lo sempre, una història que després narri la gent... encara que també jugo amb valors abstractes, intento portar-los al límit sense perdre el valor d'aquestes petites històries que els espais de l'arquitectura són capaces de generar”. “M'interessa l'art –diu– no tant com a experiment o recerca, sinó com a lectura de la vida. L'artista és l'interpret de l'essència més veritable de la humanitat, capaç de fer-la evident sense edulcorar-la o alterar-la.” Finalitza aquestes reflexions amb un pensament sobre la matèria: “la matèria, la nostra consciència d'ella, l'experiència

que tenim en utilitzar-la, és un diàleg capaç de construir històries. I és amb aquestes històries amb les que m'agrada fer arquitectura... reivindico el diàleg amb tot: amb el temps, amb les forces de la naturalesa, amb la matèria, amb les persones... diàleg com a possibilitat de relació. Sols a través de la relació neix el diàleg i sols a través d'aquest neixen les relacions”.

El seu amic i col·lega Pau de Solà-Morales posa en relleu el valor de la Carme com a brillant representant de la generació dels 80 que ha donat força renom a l'Escola d'Arquitectura de Barcelona. Amb una més que notable carrera internacional, que mereix el reconeixement que li donem avui aquí i que s'afegeix a nombrosos premis, tant a la seva trajectòria com a obres concretes. És International Fellowship del Royal Institute of British Architects, Honorary Member de l'American Institute of Architects, té el premi Nacional d'Arquitectura i Espais Públics de la Generalitat de Catalunya per la seva trajectòria professional, el primer premi de la IX Biental Española de Arquitectura y Urbanismo per la Torre Cube I, el premi ArqCatMon del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya també per la Torre Cube I, el Premio Nacional de Arquitectura del Consejo Superior de los Arquitectos de España per l'Escola Llar de Morella, el premi Ciutat de Barcelona de l'Ajuntament de Barcelona per les instal·lacions de Tir a l'Arc pels Jocs Olímpics de Barcelona 1992, o el primer premi de la Biennial d'Arquitectura del Palazzo della Triennale de Milà pel cementiri d'Igualada, recentment el Prix des Femmes Architectes i el Berkeley-Rupp Price per la seva contribució a la promoció de la dona a l'arquitectura i el seu compromís amb la comunitat. Té dos premis FAD: d'Arquitectura i d'Interiorisme.

El Centre George Pompidou de París va adquirir les maquetes dels projectes Caixafòrum (Saragossa), Hotel Pizzota (Mèxic) i Maison de l'Algèrie (França), i el Museum of Modern Art (MoMA) de Nova York va comprar per la seva col·lecció permanent la maqueta de la Torre Cube I.

El Pau de Solà-Morales destaca el caràcter excepcional de la seva obra, no estandarditzada, no deconstructivista, la valentia de les seves formes fragmentades, tensionades, ferros arquejats: tensió de l'actuació sobre la realitat. Com escriu Daniela Colafranceschi: “arquitectura orgànica, espais indefinits, vius, formes antropomòrfiques en tensió, que es podrien moure inesperadament”. En síntesi: obres atrevides.

Com atrevida és l'activitat de la Carme Pinós que no s'acaba amb l'arquitectura i que es mou entre l'art, el paisatgisme, l'urbanisme i el disseny. Memorables són les intervencions a Lago Verde, Lanzarote, el parc aromàtic de Torreblanca a Torrevella (Alacant), el delicat pavelló de Río Blanco a Guadalajara, Mèxic, o la reforma urbanística del centre històric i dels marges del riu i del canal de Saint Dizier, Haute Marne. També és destacable el projecte "Objects", el disseny d'una col·lecció de productes de mobiliari (prestatgeries, taules, armaris, etc.) a preus assequibles, d'alta qualitat, versàtils i de fàcil muntatge. I seguint les petjades de Gaudí s'endinsa en un projecte de paviment hidràulic, projecte que no és menor malgrat la seva dimensió real.

La visió professional de la Carme Pinós no es pot separar de la seva intensa activitat docent: ha compaginat l'activitat professional amb la docència com a professora invitada, entre d'altres, a la Facultat d'Arquitectura de la Universitat de Sàsser, a la Università degli Studi Roma Tre, l'Accademia di Architettura di Mendrisio, la Harvard University Graduate School of Design, l'École Polytechnique de Lausana, la Columbia University de Nova York, la Kunstakademie de Düsseldorf, la University of Illinois at Urbana-Champaign on va ser Plym Distinguished Professor i més recentment a l'Università IUAV de Venezia i a la Berkeley University. Ha participat en nombrosos tallers, seminaris i cursos, alguns d'ells coordinats i dirigits per ella mateixa com el Taller d'Arquitectura de Balears.

Hem descrit a l'arquitecta, a la paisatgista, a la dissenyadora, a l'artista, a la docent i acadèmica, i de la seva trajectòria es desprèn la seva personalitat. Personalitat que una bona amiga seva, l'escultora Susana Solano recentment guardonada amb la distinció de Mestre del FAD, descriu després de vint-i-cinc anys d'amistat: "Carme és una persona tenaç, entregada, que s'obsessiona amb el seu treball. Però també posa l'afecte i s'emociona amb les obres dels altres, o sigui que no té l'ego tan pujat! És molt noble, sociable, respectuosa i li agrada relacionar-se amb molts tipus diferents de gent. Especialment amb la gent jove a la qual li agrada ajudar. És la vocació per la docència. És amiga dels seus amics, una gran viatgera i una voraç lectora. És la meua amiga".

Moltes activitats l'han lligada directament o indirectament amb la Xarxa Vives d'Universitats: des de l'Escola Llar de Morella, el projecte de l'escola de primària Lluís Vives a Castelldefels, el Taller d'Arquitectura de Balears, passant per la docència

a la Universitat de Sàsser, el Parc Aromàtic a Alacant i l'Escola Massana (UAB) a Barcelona. És una persona propera als paisatges i valors de la Xarxa. Benvinguda de nou.

Jordi Montaña Matosas
Vicepresident I de la Xarxa Vives d'Universitats